

Afname in aantal mensen dat afziet van zorg vanwege de kosten tussen 2016-2020

Het aantal mensen dat afziet van zorg vanwege de kosten neemt af tussen 2016 en 2020. Wat betreft de wachttijd voor de medisch specialist geven in 2020 meer mensen aan langer dan twee maanden te hebben moeten wachten op een afspraak in vergelijking met de peiling in 2019.

Toegankelijkheid is, naast betaalbaarheid en kwaliteit, een belangrijke pijler van de Nederlandse zorg. Dit houdt bijvoorbeeld in dat mensen die zorg nodig hebben op tijd toegang hebben tot zorg. Jaarlijks meet het Nivel daarom hoe patiënten de toegang tot de zorg ervaren. Hierin belichten we twee onderdelen: de mate waarin patiënten afzien van zorg vanwege de kosten en de wachttijden voor een afspraak met een medisch specialist na een doorverwijzing. De data zijn afkomstig van het Consumentenpanel Gezondheidszorg van het Nivel uit de jaren 2016 tot en met 2020.

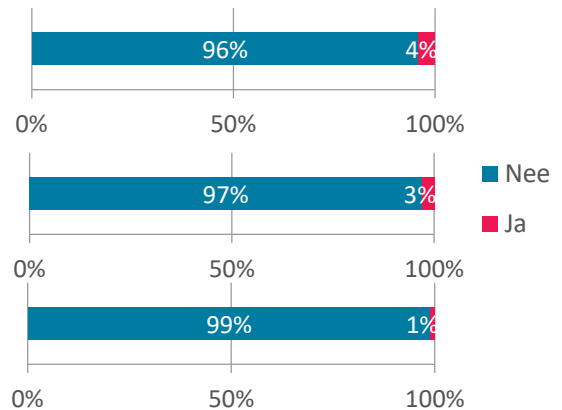
Is het de afgelopen 12 maanden voorgekomen dat u...

... een medisch probleem had, maar vanwege de kosten geen arts heeft bezocht? (n=699*)

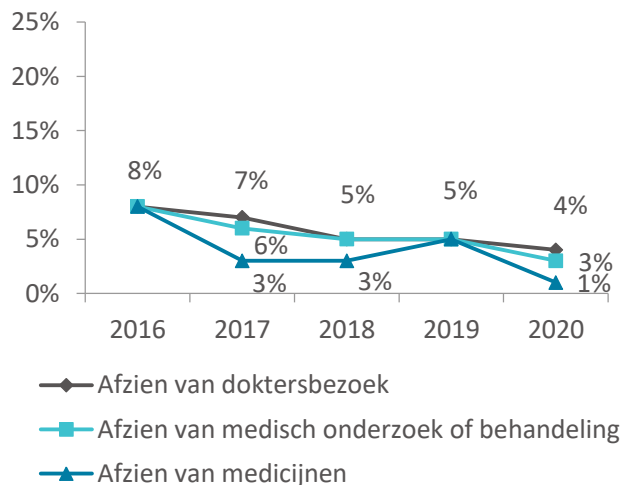
... vanwege de kosten heeft afgezien van een door een arts aanbevolen medisch onderzoek, behandeling of nabehandeling? (n=695*)

... vanwege de kosten een recept voor medicijnen niet hebt afgehaald of doseringen van medicijnen hebt overgeslagen? (n=698*)

*gewogen, data afkomstig uit 2020

Afzien van zorg vanwege de kosten

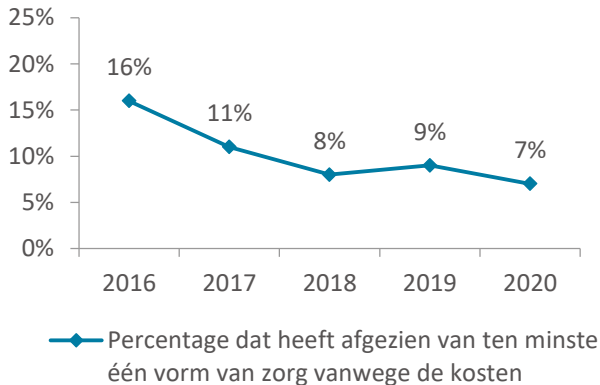

In 2020 zien minder respondenten af van zorg vanwege de kosten

- Vanwege de kosten zegt 4% af te zien van een doktersbezoek, 3% van een medisch onderzoek of behandeling en 1% van medicijnen in 2020.
- Sinds 2016 zien minder mensen af van zorg vanwege de kosten.
- Voor alle drie de vormen van zorg is er sprake van een dalende lineaire trend.

Afzien van ten minste 1 vorm van zorg vanwege kosten

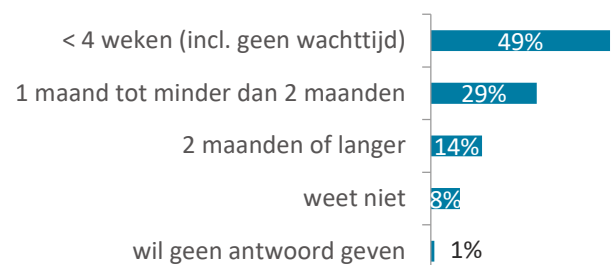
Minder respondenten zien af van ten minste één vorm van zorg

- 7% geeft aan vanwege kosten af te zien van een van de volgende vormen van zorg: bezoeken van een arts, medisch onderzoek/behandeling of van medicijnen.
- Sinds 2016 is hierbij sprake van een dalende lineaire trend.
- In 2020 heeft 1% afgezien van alle drie de bovenstaande vormen van zorg vanwege de kosten. Dit is vergelijkbaar met voorgaande jaren.

Wachttijd voor de medisch specialist

- 49% van de respondenten in 2020 die in de afgelopen twee jaar een medisch specialist bezocht moest hier minder dan vier weken op wachten.
- Het aantal respondenten dat in de peiling van 2020 aangaf langer dan twee maanden te hebben moeten wachten op een afspraak is toegenomen ten opzichte van peiljaar 2019.
- Mogelijk is dit deels het gevolg van de coronapandemie, waardoor de druk op de ziekenhuiszorg is toegenomen.

Hoe lang moest u wachten op een afspraak met de medisch specialist nadat u was aangeraden een specialist te bezoeken?*

*De groep die in de afgelopen twee jaar een medisch specialist heeft bezocht. n=378, ongewogen.

Over het onderzoek

Methode	Vragenlijst (schriftelijk en online) binnen het Consumentenpanel Gezondheidszorg van het Nivel in november 2016, 2017, 2018, 2019 en 2020. Er is een regressieanalyse uitgevoerd naar de toegang tot zorg door de tijd, waarin is gecontroleerd voor leeftijd en geslacht.
Steekproef	De steekproef was in alle jaren N=1500 en was representatief voor de algemene bevolking in Nederland van 18 jaar en ouder naar leeftijd en geslacht.
Respons	701 respondenten in 2020 (47%). De samenstelling van deze groep respondenten was naar leeftijd en geslacht niet helemaal representatief voor de algemene bevolking van 18 jaar en ouder in Nederland, ook al was de steekproef dit wel. Er is daarom een weging toegepast om hiervoor te corrigeren.
Respondenten	In 2020 was 54% vrouw en 46% man. 10% was 18-39 jaar, 58% was 40-64 jaar en 31% was 65 jaar of ouder. 57% heeft in de afgelopen 2 jaar een medisch specialist bezocht.

Meer weten? Onderzoek doen met het Consumentenpanel Gezondheidszorg?
www.nivel.nl/consumentenpanel-gezondheidszorg
 mail: consumentenpanel@nivel.nl

U vindt deze en alle andere Nivel-publicaties op www.nivel.nl/publicaties. De gegevens mogen met de volgende bronvermelding worden gebruikt:
Bron: Hulst, F. van der, Meijer, M., Holst, L., Brabers, A., & Jong, J. de. Infographic. Afname in aantal mensen dat afziet van zorg vanwege de kosten tussen 2016-2020. Toegang tot zorg. Utrecht: Nivel, 2021.